

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	M#2-S2-MiBM-EM-213
	studia niestacjonarne:	M#2-N2-MiBM-EM-213
Nazwa przedmiotu	Sterowniki programowalne	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Programmable Logic Controllers	
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	MECHANIKA I BUDOWA MASZYN
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	eksploatacja maszyn
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Mechatroniki i Uzbrojenia
Koordynator przedmiotu	dr hab. Jakub Takosoglu, prof. PŚk
Zatwierdził	dr hab. Jakub Takosoglu, prof. PŚk, Dziekan Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot specjalnościowy	
Status przedmiotu	obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr II
	studia niestacjonarne	Semestr II
Wymagania wstępne		
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	2	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15		15		
	studia niestacjonarne:	9		9		

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Student ma uporządkowaną zaawansowaną wiedzę w zakresie sterowania, eksploatacji i diagnostyki urządzeń, manipulatorów i złożonych systemów przemysłowych stosowanych w automatyzacji produkcji.	MiBM2_W07
	W02	Student ma uporządkowaną pogłębioną wiedzę dotyczącą teorii sterowania, sterowników PLC, ich programowania, uruchamiania, diagnostyki, zna metody syntezy algorytmów sterowania, ma uporządkowaną wiedzę w zakresie projektowania, budowy, sterowania i działania urządzeń przemysłowych.	MiBM2_W09
Umiejętności	U01	Student potrafi świadomie wykorzystywać metody i narzędzia do skonfigurowania, podłączania, uruchamiania i programowania sterowników PLC, potrafi zaprojektować i zbudować systemy sterowania urządzeń przemysłowych, potrafi skonfigurować wejścia i wyjścia sterownika PLC, potrafi mierzyć, analizować i skalować wielkości elektryczne za pomocą sterowników PLC.	MiBM2_U08 MiBM2_U10
	U02	Student potrafi pracować w zespole, potrafi zorganizować i skonfigurować stanowisko laboratoryjne zgodnie z wytycznymi, potrafi przygotować harmonogram prowadzenia badań laboratoryjnych.	MiBM2_U15
Kompetencje społeczne	K01	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz możliwości pozyskiwania nowych informacji w zakresie projektowania układów sterowania ze sterownikami PLC z dziedziny mechaniki i budowy maszyn.	MiBM2_K01

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	Podstawy teoretyczne dotyczące sterowników PLC. Budowa sterowników PLC. Programowanie sterowników PLC. Norma. Metody syntezy algorytmów sterowania. Adaptacja sterownika PLC do obiektu sterowania. Transmisja danych do i z sterownika PLC. Przykłady automatyzacji procesów produkcyjnych za pomocą PLC.
laboratorium	Zapoznanie ze sterownikiem PLC Telmatik, laboratoria z wykorzystaniem symulatora. Zapoznanie ze sterownikiem PLC S7-1200/1500, laboratoria z wykorzystaniem symulatora. Zapoznanie ze sterownikiem PLC S7-300. Projektowanie, budowa, programowanie i uruchamianie podstawowych układów sterowania urządzeń: cykl półautomatyczny, cykl automatyczny. Projektowanie, budowa, programowanie i uruchamianie podstawowych układów sterowania urządzeń: układy START/STOP, układy zabezpieczające. Projektowanie, budowa, programowanie i uruchamianie podstawowych układów sterowania urządzeń: sterowanie według cyklogramów z wykorzystaniem wcześniej poznanych układów. Projektowanie, budowa, programowanie i uruchamianie układów sterowania urządzeń z wykorzystaniem sygnałów analogowych. Automatyczna regulacja temperatury lub ciśnienia z wykorzystaniem sterownika PLC (regulator PID). Autostrojenie regulatora PID. Proces automatyzacji produkcji z wykorzystaniem sterownika PLC.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
U01			X		X	X
U02			X		X	X
K01						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Pozytywne zaliczenie końcowego kolokwium. Uzyskanie co najmniej 50 % punktów.
laboratorium	zaliczenie z oceną	Pozytywne zaliczenie wejściówek oraz sprawozdań z zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15		15			9		9			h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2		2			2		2			h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	34					22					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,4					0,9					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	16					28					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,6					1,1					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					25					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,0					1,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50					50					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	2										ECTS

LITERATURA

1. Szenajch W.: Napęd i sterowanie pneumatyczne. WNT, Warszawa 1992.
2. Mikulczyński T., Automatykacja procesów produkcyjnych. WNT, Warszawa 2006.
3. Szelerski M.: Układy pneumatyczne w maszynach i urządzeniach. Wydawnictwo Kabe, 2018.
4. Dindorf R., Takosoglu J., Woś P.: Development of pneumatic control systems, Politechnika Świętokrzyska, Kielce 2017.
5. Dindorf R., Takosoglu J., Woś P.: Bezpieczeństwo układów hydraulicznych i pneumatycznych, Politechnika Świętokrzyska, Kielce 2018.
6. Dindorf R., Takosoglu J., Łaski P.: Poradnik konstruktora maszyn i urządzeń. (Zespół autorów pod redakcją A. Kubalskiego). Napędy i sterowanie pneumatyczne.
7. Dindorf R. pod red.: Hydraulika i Pneumatyka. Podręcznik Akademicki. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 2003.
8. Dindorf R.: Napędy płynowe. Podstawy teoretyczne i metody obliczania napędów hydrostatycznych i pneumatycznych. Podręcznik akademicki. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce, 2009.
9. Dindorf R. Elastyczne aktuatory pneumatyczne. Monografia. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 2013.
10. Kowalowski H.: Automatykacja dyskretnych procesów przemysłowych. WNT, Warszawa 1984.
11. Kowalski T., Lis G., Szenajch W.: Technologia i automatyzacja montażu maszyn. OW PW, Warszawa 2000.
12. Mikulczyński T., Samsonowicz Z.: Automatykacja dyskretnych procesów produkcyjnych. WNT, Warszawa 1997.
13. Olszewski M.: Manipulatory i roboty przemysłowe. WNT, Warszawa, 1985.
14. Morecki A., Knapczyk J., Podstawy robotyki. Teoria i elementy manipulatorów. WNT, Warszawa 1999.
15. Pochopień B., Automatykacja procesów przemysłowych. WSiP, Warszawa 1993.
16. Norma IEC 1131.
17. Kwaśniewski J.: Sterowniki PLC w praktyce inżynierskiej. Wydawnictwo BTC, Legionowo 2008.
18. Flaga S.: Programowanie sterowników PLC w języku drabinkowym. Wydawnictwo BTC, Legionowo, 2010.
19. Kwaśniewski J.: Sterowniki SIMATIC S7-1200 i S7-1500 w zaawansowanych systemach sterowania, Wydawnictwo BTC, Legionowo, 2018.
20. Antonsen T., M.: Collection of Exercises for PLC Programming. Books on Demand, 2014.
21. Antonsen T., M.: PLC Controls with Ladder Diagram (LD): IEC 61131-3 and introduction to Ladder programming. Books on Demand, 2021.
22. Johnson Charles H. Jr.: PLC Programming from Novice to Professional: Learn PLC Programming with Training Videos. Lightning Source Inc, 2022.
23. Bolton W.: Programmable Logic Controllers. Elsevier Ltd. Oxford, 2015.

